

ikke i de foregaaende Tilfælde troet, at der var tilstrækkelig Anledning eller Ret for os til at lægge Beslag paa Thingets Tid og Arbeidskraft for at undersøge disse Forhold, selv om de for os stod som i høi Grad graverende. Men den Sag, angaaende hvilken jeg i Dag vil forsøge paa at faae en Forhandling i Gang i det høie Thing, og angaaende hvilken jeg vil rette en Forespørgsel til Justitsministeren, som de Autoriteters Overordnede, der have grebet ind paa dette Omraade, har i den Grad vakt Offentlighedens Opmærksomhed, er i den Grad bleven Gjenstand for Omtale i Pressen hele Landet over, ja endogsaa i Udlandet, at jeg tror, at alene dette berettiger mig til i dette Tilfælde paa Arbejdernes Vegne at indbringe Forespørgslen og gjennem en Forhandling lægge Beslag paa Thingets Tid og Opmærksomhed og eventuelt dets Velvillie. Der er endvidere en anden Ting, som forekommer mig ogsaa i høi Grad at berettige mig til at tro, at dette Thing har Interesse for at faae denne Sag opklaret og belyst paa den Maade, som den efter min Forneining fortjener det, dette nemlig, at Thinget her i hvert af de senere Aar har paa Finansloven bevilget en Sum til Jagstoler for Skomagerne, hvor igjennem det maasse har villet vise sin Interesse for Haandværket i Almindelighed, for en saadan Ordning af Haandværkernes Uddannelse i Almindelighed, men i alt Fald ved specielt at give Bevilling til en Jagstole for Skomagerne har vist sin Interesse for Uddannelsen af Arbejdere netop i dette Jag. Folkethinget, Rigsdagen er altsaa paa en vis Maade indblandet, om jeg saa maa sige, i denne Sag, idet netop den Jagstole, som De i de senere Aar have været med til at bevilge Midler til, har været inddraget i denne Strid. Ogsaa derfor tror jeg, at denne Sag mere end nogen anden tidligere foreliggende berettiger Arbejderne til at lægge Beslag paa Thingets Tid til at forhandle om den. Jeg skal srag, idet jeg nævner Jagstolen, omtale, hvorledes den har været inddraget i Striden. De Elever, som antages der til Uddannelse i Jaget, arbeide selvstændig for Arbejdsgivere. Det er Folk, som have lært deres Profession, de ere Svende, men maasse ikke uddannede til saa gode Svende, som de selv og Andre kunde ønske, og derfor ville de gjennemgaa en videre Uddannelse. Jeg antager nu ikke, at det har været noget af dette Things Medlemmers Mening eller i alt Fald været dette Things Mening, at man ved at bevilge Penge til Uddannelse af et Fags Arbejdere i Jaget, har underforstaaet, at disse Arbejdere skulde uddannes

eller opdrages til at blive daarlige Kammerater overfor deres Kolleger i Jaget, uddannes saaledes, at de i Tidens Løb kom til at anse det for rigtigt, at de arbejdede for en mindre Løn end deres Kammerater i samme Jag til en vis bestemt given Tid, eller kom til at betragte det som hæderligt at optage Arbejdet, hvor deres Kammerater vare bleve tvungne til paa Grund af Lønforholdene at nedlægge det. Men noget Saadant er det, man har forsøgt i dette Tilfælde at benytte Skomagernes Jagstole til, den Skole, som Folkethinget har været med til at bevilge Midler til. Den i Sagen omhandlede Mester har nemlig forsøgt at faae Eleverne i Skomagernes Jagstole til at arbeide for sig under den Pristurant, som han var gaaet ind paa overfor alle andre Arbejdere at betale efter. Men det strandede sluttelig paa det Sammenhold og den Kollegialitet, som var til Stede mellem Eleverne. 23 i Tallet forlode de den Jagstole, fordi de ikke vilde staa som daarlige Kolleger, daarlige Jagfæller overfor deres Kammerater. Det viste sig nu, at Mestrene snart kom til at indse, at det var en forfærd Fremgangsmaade af dem, der bestyrede Skolen, at tillade et saadant Forhold. Mestre og Svende samlede i Forening til et Møde, og Resultatet af dette Møde var en Resolution, der gik ud paa, at Skomagervendenes Organisation, Skomagervendenes Forbund, ikke mere, hvis de havde foretaget noget Saadant i Forveien — og efter Mestreens Mening havde de det maasse — maatte modarbejde Jagstolens Formaal, og Jagstolens Elever eller Jagstolen i det Hele maatte ikke indlade sig paa at modarbejde Skomagervendenes Organisation ved at optage Arbejdet paa saadanne Steder, hvor det var nedlagt, eller ved at arbeide under de Priser, som Skomagervendenes Organisation havde faaet gennemført hos de forskjellige Mestre. Man vil altsaa se, at Jagstolen har været draget ind i denne Strid, men at det er lykkedes Svendenes og Mestreens Organisation i Forening lykkeligt at bringe dette Spørgsmaal til Ende ganske vist ikke med Anerkjendelse af den Maade, hvorpaa den i denne Sag implicerede Arbejdsgiver er gaaet frem.

Jeg sagde før, at det Forhold, som jeg her skulde paatale, nemlig de offentlige Autoriteters Indstriden i Sagen mellem Arbejderne og Arbejdsgiveren, naar Konflikt kommer til Stede, er ikke noget Nyt her. Hvorfor er det i Almindelighed, at den Strid opstaar, og hvad er i de fleste Tilfælde Aarsagen? Det er den nuværende moderne Produktionsmaade, den fuldstændige